
BOR PÁL FIZIKAVERSENY DÖNTŐJE

2023/2024. tanév

Mérési feladat hetedikeseknek

BÍRJUK CÉRNÁVAL

Az asztalodon lévő cérnával fogsz kísérletezni. A mérés elvégzésére és értékelésére 50 perc áll rendelkezésedre.

Eszközök: cérna, állvány, szorítódíó, fémrúd, 50 gramm tömegű nehezékek, stopperóra, mérőszalag.

1. A cérnával ingát is készíthetünk (22 pont)

Készíts egy ingát, és vizsgáld meg, mitől függ az inga lengésideje!

Vágj le egy körülbelül 120 cm hosszúságú fonalat! Az egyik végére készíts hurkot, amibe akassz egy nehezéket, majd a fonalat kösd az asztal szélére állított állványra úgy, hogy az inga felfüggesztési pontjától a nehezék közepéig mért távolság legyen 40 cm! (A kimaradó fonalat felcsévélve akaszd az állványra, hogy ne gátolja az inga lengését.)

A fonál függőleges helyzetéből kissé térítsd ki az ingádat (így az az egyensúlyi helyzetéből az ún. szélső helyzetébe kerül), majd lökés nélkül engedd el! Mérd meg a lengésidőt! (Ez az az időtartam, amely a szélső helyzetből való elengedéstől az ugyanoda visszatérésig eltelik.)

Jegyezd fel a mérési eredményeidet! Ismételd meg kettő, három, majd négy testtel a mérést! (A nehezékeket egymás mellé kell akasztani!)

Eláruljuk, hogy a lengésidő lényegében nem függ a kitérítés szögétől. Így nem okoz eltérést, ha kisebb vagy nagyobb szögben téríted ki az ingádat.

Mérd meg a négy esetben, mennyi lesz az inga 1 lengésének ideje! A pontosabb eredményhez javasoljuk, hogy 10 lengés idejét mérd meg, és ebből következtess a lengésidőre!

a. Miért javasoltuk ezt?

---

b. Mérési adataidat ebben a táblázatban rögzítsd!

Nehezekek száma	10 lengés ideje	1 lengés ideje
1		
2		
3		
4		

Mit állapíthatsz meg?

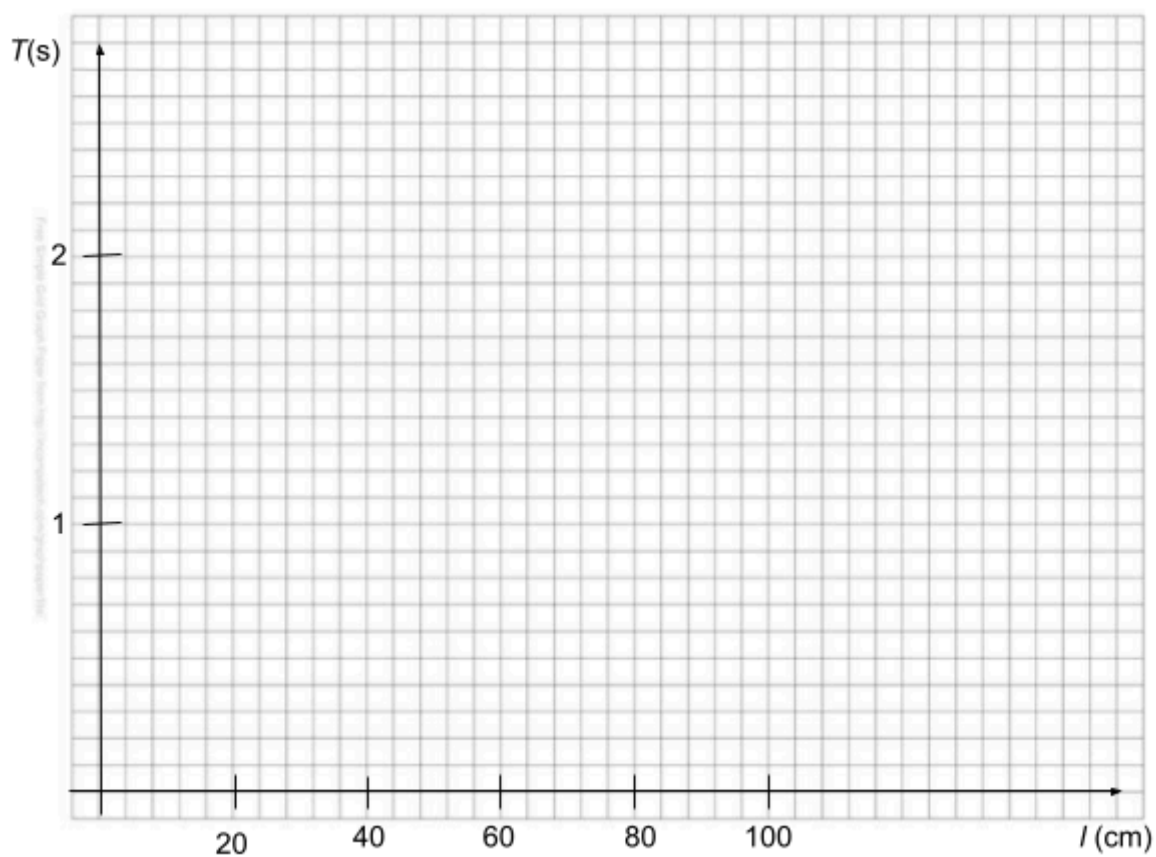
---

c. Mérd meg különböző hosszúságú ingák esetében a lengésidőt! Jegyezd fel a mért adatokat!

az inga hossza (cm)	10 lengés ideje	1 lengés ideje
20		
40		
60		
80		

---

d. Ábrázold a lengésidőt a fonál hosszának függvényében!

e. Milyen összefüggés sejthető a grafikonon ábrázolt mennyiségek között?

---

2. Vajon milyen vastag a cérnánk? (12 pont)

A cérna vastagsága nem mérhető meg pontosan ezzel a mérőszalaggal. Legyél ötletes, és találd ki módszert a cénavastagság minél pontosabb megmérésére!

Írd ide az ötletedet! Rajzolhatsz is a téglalapba! (Minél pontosabban leírod a mérési tervedet, annál több pontot kaphatsz rá, ha helyes.)

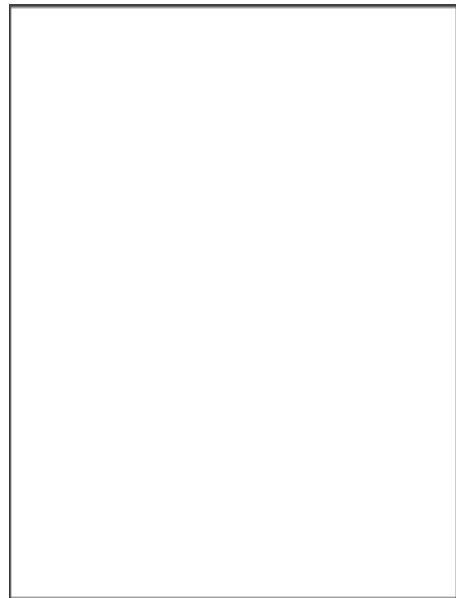

Hajtsd végre a tervedet: mérd meg az általad kitalált módszerrel a cérna átmérőjét!

A számításaidat ide jegyezd le!

